

Ба Шӯрои диссертациони 6D.KOA-079-и назди Институту фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳукуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, (734025, ш.Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 33)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Каримов Раҳматулло Рамазонович дар мавзӯи «Дипломатияи об ва ҷойгоҳи он дар сиёсати хориҷии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.04 – Проблемаҳои сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ: инкишофи глобалӣ ва минтақавӣ пешниҳод шудааст.

Дипломатияи об самти нави муносибатҳои дипломатӣ маҳсуб ёфта, дорои хусусият ва қонуниятҳои хоси худ мебошад, ки омӯзиш ва таҳқиқи ҳамаҷонибаи илмӣ он дар илмҳои сиёсӣ муҳим арзёбӣ карда мешавад.

Ин таҳаввулот боис шудаанд, ки масъалаҳои вобаста ба об на танҳо ҳамчун мушкили техникӣ ё иқтисодӣ, балки ҳамчун самти мустақили пешбурди гуфтушунид ва ҳамкориҳои сиёсӣ арзёбӣ шаванд. Дар натиҷа, дар низоми муносибатҳои байналмилалӣ мафҳуми «дипломатияи об» ташаккул ёфта, он ҳамчун абзори муҳимми ҳамоҳангсозии манфиатҳо ва таҳкими ҳамкориҳои давлатҳо дар соҳаи идоракунии захираҳои обӣ мавқеи хосро ишғол намудааст.

Дар шароити имрӯза, бо афзоиши нақши захираҳои обӣ дар шаклگیری муносибатҳои байналмилалӣ, минтақавӣ ва байнидавлатӣ ва табдил ёфтани он ба унсuri таъсиргузори сиёсӣ, ниёз ба таҳқиқоти фарогир ва амиқи илмӣ дар соҳаи дипломатияи об бештар эҳсос мегардад. Аз ин рӯ, баррасии назариявии мафҳум ва моҳияти дипломатияи об, омилҳои ташаккул ва вижагиҳои фарқкунандаи он, инчунин муайян сохтани ҷойгоҳ ва аҳаммияти

ин падида дар низоми илмҳои сиёсӣ ва сохтори муносибатҳои ҷаҳонӣ аҳаммияти махсус касб мекунад.

Ҳамзамон, бо дарназардошти нақши хоси дипломатияи об дар сиёсати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, тақвияти ҳамаҷониба ва муаррифии фаъоли ин самт дар сатҳи байналмилалӣ ҳамчун яке аз вазифаҳои афзалиятноки сиёсати хориҷии кишвар арзёбӣ мешавад.

Об яке аз захираҳои муҳимми стратегӣ ва омили калидии рушди иҷтимоӣ ва иқтисодӣ дар шароити муосир ба ҳисоб меравад. Бо афзоиши босуръати аҳоли ва зиёдшавии талабот ба захираҳои об, масъалаи таъмини оби тоза ва истифодаи самараноки захираҳои оби табиӣ дар саросари ҷаҳон ба масъалаи муҳим ва афзалиятнок табдил ёфтааст. Таҳдидҳои вобаста ба бӯҳрони об ва паёмадҳои он дар миқёси глобалӣ нишон медиҳанд, ки давлатҳо бояд ба масъалаҳои об аҳаммияти афзунтар дода, равишҳои устувору самарабахш барои ҳалли онҳо таҳия намоянд.

Аз ин рӯ, диссертатсияи Каримов Раҳматулло Рамазонович дар мавзӯи «Дипломатияи об ва ҷойгоҳи он дар сиёсати хориҷии Тоҷикистон» аҳамияти муҳим дошта, баҳри шинохти ин масъала мусоидат менамояд. Бояд гуфт, ки мақсади таҳқиқот омӯзиши роҳу воситаҳои самараноки амнияти об дар шароити низоми нави олам, муайян намудани мушкилиҳо ва таҳлили пешниҳодҳо баҳри ҳифзи пирияхҳо бо дарназардошти хатарҳои нави экологии ҷаҳони муосир мебошад.

Муаллиф мавзӯи мазкурро таҳлили ҳамаҷонибаи назариявӣ-методологӣ намуда, унсурҳои асосии омӯзиши масъаларо нишон додааст. Дар автореферат таҳқиқоти мазкур ба таври мукамал пешниҳод гардида, ҳадаф ва дурнамои он муайян шудааст. Муаллиф дар автореферат кӯшиш намудааст, ки фишурдаи рисоларо ба таври мукамал пешниҳод намояд.

Бояд гуфт, ки дар баробари муваффақиятҳо автореферати диссертатсия аз норасогӣҳо холи нест:

- хуб мешуд, ки мушаххасан ҷанбаҳои назариявии мочароҳои обӣ дар шароити муосир ва паёмади он ба ояндаи ҷомеаи ҷаҳонӣ оварда мешуд.
- зарур мебуд, ки диссертант навъҳои таҳдидҳоро ба амнияти об дар шароити муосир нишон медод.

Камбудиҳои номбурда, ислоҳшаванда буда, ба мазмуни рисолаи илми таъсир расонида наметавонад. Автореферати диссертатсия ба мазмуни рисолаи илми пурра мувофиқ буда, ба талаботи мавҷуда ҷавобгу мебошад.

Ҳамин тариқ, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқоти диссертатсияи номзоди Каримов Раҳматулло Рамазонович дар мавзӯи «Дипломатияи об ва ҷойгоҳи он дар сиёсати хориҷии Тоҷикистон» аҳамияти муҳимро касб менамояд.

Мазмун ва мундариҷаи диссертатсия ва методҳои истифодабаридани он пурра ба талаботи пешниҳод намудаи корҳои диссертатсионӣ дар мавриди дарёфти дараҷаи илмии номзоди илм мувофиқ буда, барои дарёфт намудани дараҷаи илмии номзоди илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.04 - Проблемаҳои сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ, инкишофи глобалӣ ва минтақавӣ ба ҳимоя тавсия карда мешавад.

Муқариз:

Ходими калони илмии шуъбаи масоили сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А.Баҳоваддинови АМИТ, н.и.с.

Саидзода Ф. С.

Имзои Саидзода Ф. С. тасдиқ мекунам

Нозири калони ШК ИФСҲ АМИТ

Абдурахмонзода Б.А.

2.09.2026